

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси

1. Предлага се прецизиране на разпоредбите, свързани с ползване на данъчни облекчения за сгради, получили сертификати с клас на енергопотребление продиктувано от промени в Закона за енергийната ефективност и наредбите по неговото прилагане.

▪ **Причините, които налагат приемането на предложената мярка**

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) се предлага промяна в разпоредби относно освобождаване от данък върху недвижимите имоти на сгради, получили сертификат с определен клас на енергопотребление във връзка с прилагане на разпоредби в Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) и приети подзаконовни нормативни актове (наредби) по неговото прилагане, поради следните причини:

Данъчното облекчение за сгради, получили клас на енергопотребление по реда на ЗЕЕ и наредбите по неговото прилагане (Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради и Наредба № 19 от 2004 г. за сертифициране на сгради за енергийна ефективност), е въведено в ЗМДТ през 2005 г. като стимул за активиране на мотивацията на собствениците на старите сгради да прилагат мерки за енергийна ефективност и е във връзка с приемане на ЗЕЕ и започване на сертифицирането на сградите в България. Прието е да се издават сертификати категория А и Б. С наредба по ЗЕЕ от 2009 г. се прецизират категориите сертификати и се въвеждат класове на енергопотребление „В“, „С“ и „D“. Същите са въведени в ЗМДТ през 2013 г., като клас „D“ покрива минималните изисквания за енергийна ефективност, а клас „В“ – максималните, т.е. за сграда с много добри енергийни характеристики. В отговор на непрекъснато завишаващите се изисквания на европейското законодателство през 2015 г. клас на енергопотребление „D“ престава да бъде минимално изискване за енергийна ефективност на сградите в България и съответно тези изисквания се покриват вече от клас „С“. По същата причина през 2016 г. в наредбите по ЗЕЕ се въвежда по-висок клас на енергопотребление - „А“, като вече клас „В“ се предоставя на сгради, които са изпълнили минималните изисквания за енергийна ефективност, а сградите отговарящи на клас „С“ вече не покриват минималните изисквания за енергийна ефективност.

През 2022 г. отново са приети изменения в ЗЕЕ, както и нови наредби за енергийната ефективност на сгради и за сертифициране на сгради за енергийна ефективност, които регламентират техническите норми за енергийна ефективност на сградите в България в съответствие с изискванията на европейското законодателство, предвидени в Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите. В тези наредби са премахнати като критерий годините на въвеждане в експлоатация на съществуващи сгради и е регламентирано, че всички сгради трябва да имат потребление на първична енергия най-малко клас "В", което е минималното изискване за енергийна ефективност. Освен това е уредено, че сградите с енергийни характеристики клас „А“ съответстват на най-добра енергийна ефективност. Също така са приети нови по-високи изисквания за енергийна ефективност на сградите, като е предвидено от 1 януари 2024 г. всички нови сгради да се проектират с близко до нулево потребление на енергия, съгласно § 1, т. 28 от допълнителните разпоредби на ЗЕЕ, а съществуващите сгради трябва да имат потребление

на първична енергия най-малко в съответствие с клас „В“, което отново потвърждава, че клас „В“ отговаря на минималните изисквания за енергопотребление.

Динамично изменящите и все по-завишени изисквания на европейското законодателство, целите на Зелената сделка за мащабно обновяване на европейския сграден фонд, мащабът на публичните ресурси, насочвани към повишаване на енергийната ефективност и измененията на техническите норми за енергийна ефективност в България през периода 2004 г. – 2022 г. са предпоставка облекченията дадени в чл. 24, ал. 1, т. 18 и 19 от ЗМДТ да бъдат променени във връзка с прилаганите политики, цели и мерки за енергийна ефективност, заложен в ЗЕЕ и наредбите за неговото прилагане.

Посочените технически изисквания за постигнат клас на енергопотребление „В“, приети в наредбите по ЗЕЕ, са минимални изисквания към сградите. Съобразявайки се с тези изисквания е необходимо собствениците да се стремят да достигнат по-високи от минималните изисквания при прилагане на мерки за енергийна ефективност и точно те следва да бъдат стимулират чрез данъчно облекчение.

▪ **Целите, които се поставят**

Основната цел на предлаганата мярка е облекченията, дадени в чл. 24, ал. 1, т. 18 и 19 от ЗМДТ, да бъдат променени във връзка с прилаганите политики, цели и мерки за енергийна ефективност, заложен в ЗЕЕ и наредбите за неговото прилагане. Предлага се да се освободят от данък върху недвижимите имоти сгради, които са получили сертификати с клас на енергопотребление „А“ и сгради, които са достигнали нормата за „сгради с близко до нулево потребление на енергия“.

Приемането на това предложение би представлявало действителен стимул за собствениците на посочените сгради.

▪ **Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба**

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния и общинските бюджети.

▪ **Очаквани резултати от прилагането**

В резултат на предложените промени се очаква да се освободят от данък само сгради, които получили клас на енергопотребление „А“ или са достигнали нормата за „сгради с близко до нулево потребление на енергия“. Отчитайки последните изменения в нормативната уредба за енергийна ефективност и завишените изисквания към енергийните характеристики на сградите, ще се добави още един стимул за постигането им.

▪ **Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз**

С проекта не се въвеждат в действащото законодателство на Република България изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз. Не се транспонират норми от европейското законодателство и не се приемат мерки по прилагането на регламенти.

Нормите на проекта не противоречат на действащото първично и вторично законодателство на съюза и на основните му принципи и свободи.

2. Предлага се въвеждане на патентен данък за лица, които събират диворастящи семена, гъби (включително трюфели), плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях, като едновременно с това се предлага промяна в Закона за корпоративното подоходно облагане, с която се цели да се предотвратят случаите на избягване на данъчно облагане“

- **Причините, които налагат приемането на предложената мярка**

В ЗМДТ не съществува разпоредба, която да урежда този вид дейност. Съгласно действащата нормативна уредба лицата събиращи диворастящи семена, гъби (включително трюфели), плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях се облагат с данък върху доходите по Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Също така се наблюдават понастоящем доказани в практиката опити за избягване на данъчно облагане чрез негодно за данъчна документиране на придобиването на диворастящи семена, гъби (включително трюфели), плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях. Документирането и доказването на дейностите е в изключителна тежест на лицата, които изкупуват тази продукция.

- **Целите, които се поставят**

С предложението се цели изсветляване на сектора и гарантиране на приходи както в държавния бюджет, така и в бюджетите на общините, и намаляване на финансовата и административната тежест за бранша.

- **Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба**

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния и общинските бюджети. Не се очаква допълнителна финансова тежест за данъчно задължените лица.

- **Очаквани резултати от прилагането**

В резултат на предложените промени ще се даде възможност на лицата събиращи диворастящи семена, гъби (включително трюфели), плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях да преминат към по-предвидим начин на облагане - патентен данък. Няма да бъде необходимо лицата, изкупуващи продукцията им да документират тези разходи. Ще се намали финансовата и административната тежест за опериращите в този бранш лица, както и ще се сведат до минимум случаите на спорове в данъчните производства, относно доказателствената стойност на документалната обосновааност на този вид разходи. Очаква се с промените да се формират нови финансови постъпления в общинските бюджети, както и да се повишат постъпленията от корпоративен данък в държавния бюджет.

- **Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз**

С проекта не се въвеждат в действащото законодателство на Република България изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз. Не се транспонират норми от европейското законодателство и не се приемат мерки по прилагането на регламенти.

Нормите на проекта не противоречат на действащото първично и вторично законодателство на съюза и на основните му принципи и свободи.